

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาในระยะแรก โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชตะพานหิน จังหวัดพิจิตร โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติและกลุ่มที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้คลอดที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อน คลอดปกติทางช่องคลอด และทารกแรกเกิดที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อน น้ำหนักแรกเกิด 2,500 - 3,500 กรัม คะแนน Apgar ที่ 5 นาที เท่ากับ 10 คะแนน ซึ่งประกอบด้วย

1. มารดาและทารกกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติ เป็นการศึกษาย้อนหลังจากเวชระเบียน ระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 จำนวน 57 คู่
 2. มารดาและทารกกลุ่มที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก เป็นการศึกษาไปข้างหน้า ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2554 จำนวน 67 คู่
- เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ มี 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา คือ แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการเริ่มต้นเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาในระยะแรก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ที่พัฒนาโดยกรรมการ กันธะรักษา และคณะ (2554)

ส่วนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของมารดาและทารกกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ข้อมูลการตั้งครรภ์ ข้อมูลการคลอด และข้อมูลของทารก ได้แก่ คะแนน Apgar ที่ 5 นาที โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง

2.2 แบบวัดการสัมผัสแบบเนื้อแนบเนื้อระหว่างมารดากับทารก

2.3 แบบวัดความสำเร็จในการอมหัวนมหรือดูดนมมารดาของทารกในระยะแรกหลังคลอด

2.4 แบบวัดปริมาณน้ำนมของโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

2.5 แบบสอบถามการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวที่ 24 ชั่วโมงก่อนจำหน่าย

2.6 แบบบันทึกอุณหภูมิกายทารกและปรอทวัดอุณหภูมิทางทวารหนัก

ผลการศึกษา

มารดาและทารกแรกเกิดกลุ่มที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีคะแนนเฉลี่ยการสัมผัสแบบเนื้อแนบเนื้อระหว่างมารดากับทารก คะแนนเฉลี่ยความสำเร็จของการทารกในการอมหัวนมหรือดูดนมมารดาในระยะแรกหลังคลอด และอุณหภูมิกายเฉลี่ยของทารกแรกเกิดที่ 2 ชั่วโมงแรกหลังคลอด สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ส่วนคะแนนเฉลี่ยปริมาณน้ำนมของมารดาในวันที่ 1 และวันที่ 2 หลังคลอด คะแนนเฉลี่ยการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเต็มที่ 24 ชั่วโมงก่อนจำหน่าย และอุณหภูมิกายเฉลี่ยของทารกแรกเกิดที่ 30 นาทีหลังคลอด ทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ($p > .05$)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. หน่วยงานควรนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ของการส่งเสริมการเริ่มต้นเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาในระยะแรก และเพื่อให้เป็นมาตรฐานในการพยาบาลของหน่วยงาน
2. การนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ ควรมีการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานและบุคลากร รวมทั้งมีการกำกับติดตาม ปรับปรุง และประเมินประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีความเหมาะสมกับหน่วยงาน และเกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อมารดากับทารก
3. การนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ สามารถช่วยลดการใช้เครื่องแผ่รังสีความร้อน จึงเป็นการลดต้นทุนค่าอุปกรณ์และค่าไฟของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาประสิทธิผลของการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ เพื่อติดตามผลลัพธ์ในระยะยาว เช่น ระยะเวลาของการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเต็มที่ 6 เดือน ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาประสิทธิผลของการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ในกลุ่มอื่น เช่น มารดาที่คลอดทางช่องคลอดโดยใช้สูติศาสตร์หัตถการ มารดาที่ผ่าตัดคลอดที่ได้รับการยาระงับความรู้สึกทางไขสันหลัง หรือมารดาที่คลอดก่อนกำหนด เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาซ้ำเพื่อให้สามารถมองเห็นความแตกต่างของผลลัพธ์จากการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น